

УДК 364.4:141.2]-047.44(045)
DOI 10.31499/2618-0715.1(12).2024.305231

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ОПТИМІЗМ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНУ РОБОТУ: АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Литвин Олександр, магістр з соціальної роботи, Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID 0009-0001-6387-0324
E-mail: olexandr.lytvyn.ua@gmail.com

Стаття присвячена дослідженню впливу технологічного оптимізму на сферу соціальної роботи. Здійснено аналіз останніх досліджень та публікацій, зосереджуючись на періоді 2017–2023 років, щоб визначити тенденції та актуальність теми. Основна мета полягає в розкритті взаємодії між технологічним прогресом та функціоналом соціальних працівників. Методика передбачає детальний опис дослідницького дизайну та процесу проведення емпіричного аналізу. Зокрема, розглядається, як нові технології впливають на соціальних працівників і на їхню взаємодію з клієнтами.

Ключові слова: соціальна робота, інформаційні технології, технологічний детермінізм, технологічний оптимізм, анкетування, технології, соціальні працівники, кількісні методи дослідження, аналіз емпіричних даних.

TECHNOLOGICAL OPTIMISM AND ITS IMPACT ON SOCIAL WORK: ANALYSIS AND PERSPECTIVES

Lytvyn Oleksandr, Master of Social Work, Lviv Polytechnic National University
ORCID 0009-0001-6387-0324
E-mail: olexandr.lytvyn.ua@gmail.com

The article initiates by addressing the profound impact of technological optimism on the domain of social work. It underscores the importance of conducting a thorough analysis of recent research and publications spanning from 2017 to 2023. By focusing on this timeframe, the study aims to identify emerging trends and emphasize the contemporary relevance of the subject matter. The primary objective is to elucidate the dynamic interplay between technological advancements and the roles and responsibilities of social workers within society.

The research methodology employed in the study is described in detail. It outlines how the research design was meticulously crafted to ensure comprehensive coverage of the subject matter. The narrative of the empirical analysis process is provided, highlighting the steps taken to gather and analyze data. Specifically, the article examines the ways in which innovative technologies influence the methods utilized by social workers and their interactions with clients. This methodological approach allows for a robust exploration of the topic, facilitating a nuanced understanding of the subject.

The outcomes of the research are presented, revealing pivotal insights and trends gleaned from the analysis. These findings underscore the urgent need for the adaptation of social work practices to align with the modern technological landscape. By elucidating the intricate interplay between individuals and technology within the realm of social assistance, the study sheds light on new opportunities and challenges faced by social workers. The discussion of results provides a comprehensive overview of the implications of these findings for the field of social work.

The article concludes by offering comprehensive reflections on the implications of the study. It highlights the importance of continued exploration and adaptation in response to ongoing

technological advancements. Additionally, the article outlines prospective avenues for further research, emphasizing the need for continued examination of the convergence of social work and technology.

Keywords: *social work, information technologies, technological determinism, technological optimism, questionnaires, technologies, social workers, quantitative research methods, empirical data analysis.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Тема розвитку технологій у контексті соціальної роботи стає полем активної дискусії між різними напрямками сучасної філософії та соціології, особливо у розгляді детермінізму та індетермінізму щодо суспільного розвитку. Ця проблема породжує концепції соціального плюралізму та технологічного детермінізму, які мають важливе значення для розуміння впливу на соціальну роботу.

Технічний розвиток рухається шляхом прогресу: від гіршого до кращого. Сьогоднішній стан технологій і інновацій визначається вчорашнім станом, а завтрашнє також однозначно визначається сьогоднішнім.

Саме завдяки обраній життєвій позиції людина пізнає себе, вибудовує певне ставлення до оточуючих, обирає професію, здійснює найважливіші життєві рішення, конструюючи власний життєвий шлях [2]. Вивчення впливу технологій на соціальну сферу дуже актуально в епоху швидкого технологічного розвитку. Технологічний оптимізм і використання інноваційних технологій є актуальною темою в сучасному світі, оскільки технологічний розвиток має великий вплив на життя людей. Розуміння, як ці технології впливають на соціальну сферу та соціальних працівників в Україні, може мати важливий практичний вимір і сприяти розвитку ефективних стратегій соціальної роботи.

Роль техніки в роботі соціального працівника надзвичайно важлива та визначальна щодо ефективності та результативності її діяльності. Сучасні технології не лише формують щоденні звички, але і впливають на соціальні відносини та особисті перспективи. Уявити наукові, політичні чи економічні процеси без використання технічних засобів сьогодні стає неможливим [4]. В Україні спостерігається активний розвиток: не тільки використовуються інновації, але й створюються електронні сервіси, впроваджуються нові технології у всі сфери життя – від електронного уряду до онлайн-сервісів для комунальних послуг.

Видатний історик А. Бірд влучно охарактеризував роль технологічного детермінізму: «Технологія йде семимильними кроками від одного нещадного революційного завоювання до іншого, руйнуючи старі фабрики та галузі, відкриваючи нові процеси з жахливою швидкістю» [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом спостерігається зростаючий інтерес до вивчення впливу технологічного оптимізму у сферу соціальної роботи, що відображається в активному проведенні міждисциплінарних досліджень. Науковці звертають увагу на різні аспекти цієї проблематики, у тому числі на питання використання технологій у практиці соціальних працівників. На жаль, вдалось використати лише роботи іноземних дослідників таких як Ч. Бірд, Ж. Еллул, С. Джонсон, М. Сміт, Дж. Браун, Е. Джонс та інші. Вони активно досліджували або ж і досі досліджують вплив технологічних засобів на методи та інтеракції соціальних працівників з клієнтами. Ці дослідження надають можливість глибше зрозуміти та проаналізувати вплив інноваційних технологій на соціальну роботу. Актуальність цієї тематики підсилюється її значущістю в сучасному соціальному контексті та необхідністю адаптації практичних методів соціальної роботи до сучасного технологічного середовища.

Мета статті – дослідження впливу технологічного оптимізму на сферу соціальної роботи. Ідентифікація тенденцій та підкреслення актуальності теми за допомогою аналізу останніх досліджень та публікацій. Розкриття впливу інноваційних технологій на практику соціальної роботи та взаємодію з клієнтами.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Опис авторського дослідження. Загальна характеристика проблеми: Людина постійно змінює умови нової соціальної, у тому числі технологічної реальності. Поява нових технологій в сучасному житті часто відбувається несподівано, і їхні можливості можуть поставити людину в тупик. Науково-технічний процес одночасно надихає та лякає.

Сама технологія виступає на сучасному рівні як головний чинник соціального благополуччя. Тому інтенсивний розвиток науки і техніки в ідеалі повинен вирішити безліч традиційних соціальних проблем (таких, як злидні і бідність, неосвіченість, розшарування суспільства і соціальна несправедливість та політичні конфлікти) [6].

Іншими словами, концепція технологічного оптимізму спрямована на зосередження уваги соціальних працівників до науково-технічного розвитку як фундаментальної умови соціального благополуччя і прогресу. Однак, з іншого боку, постає питання про їхню готовність до прийняття та адаптації до технологічних змін. Чи готові люди йти шляхом технологічного прогресу, відмовляючись від деяких духовних та культурних цінностей? Або, можливо, їм більше властиві ідеї технологічного песимізму? Ці питання потребують дослідження готовності і здатності людей адаптуватися до змін, які несе технологічний прогрес.

Тема дослідження: вивчення ролі технологічного оптимізму у роботі соціальних працівників.

Мета дослідження: на основі встановлення значення технологічного оптимізму в соціальній роботі визначити перспективи його застосування в практичній діяльності соціальних працівників.

Завданнями дослідження є:

- на основі аналізу відповідей в анкетах визначити ефективність використання технологій у соціальній сфері, їхній вплив на взаємодію з клієнтами та результативність програм;
- оцінити основні переваги та недоліки «технологічного оптимізму» та «технологічного песимізму»;
- виявити ключові проблеми і можливості, які виникають при інтеграції технологій у роботу соціальних працівників;
- визначити ставлення соціальних працівників до заданої теми та на базі цього надати рекомендаційну базу для подальшого розвитку та вдосконалення використання технологій в соціальній роботі.

Об'єктом дослідження (за критерієм носія проблеми)

Соціальні працівники міста Львова.

Об'єктом дослідження (за критерієм загальної проблеми)

«Технологічний оптимізм» як чинник впливу на роботу соціального працівника.

Предмет дослідження: особливості проявів феномену «технологічного оптимізму» в українських соціальних працівників під час виконання професійних обов'язків.

Методична частина

Метод дослідження: дане дослідження проводилось методом анкетування. Збір інформації за допомогою анкет може служити важливим інструментом для

підтвердження припущень, визначених у гіпотезах, а також для вирішення завдань та досягнення цілей, поставлених у рамках дослідження.

Застосування методу анкетного опитування передбачає взаємодію з учасниками дослідження через структуровані питання, що спрямовані на отримання конкретної інформації. Відповіді, отримані від респондентів, дозволяють не лише перевірити гіпотези, а й надають можливість глибше розуміти контекст та виявляти взаємозв'язки між різними аспектами досліджуваної теми.

Обґрунтування вибіркової сукупності дослідження: моїм вибором стала квотна вибірка, оскільки вона дозволяє взяти представницький зразок з кожної досліджуваної сукупності, враховуючи її розмір та значущість у контексті досліджуваної проблеми – у цьому випадку, взаємодії соціальних працівників зі специфічними групами.

Оскільки категорія «соціальні працівники» охоплює широкий спектр фахівців із різним досвідом та професійними особливостями, важливо враховувати цю різноманітність при формуванні вибірки. Квота дозволяє вибрати представників різних груп соціальних працівників пропорційну їх чисельності, а також за специфічними критеріями, що враховують їхній досвід, освіту та сферу діяльності.

Враховуючи різні аспекти роботи соціальних працівників, такі як вікові групи клієнтів, види послуг, та особливості регіонального контексту, докладно вибрані квоти дозволять забезпечити репрезентативність вибірки та надати більш об'єктивні результати дослідження.

Квоти були виділені за кількома критеріями, такими як стаж роботи, освіта, сфера діяльності та вікові групи:

- Соціальні працівники із стажем роботи менше 5 років.
- Соціальні працівники із стажем роботи 5–10 років.
- Соціальні працівники із стажем роботи більше 10 років.
- Спеціалізовані соціальні працівники (наприклад, у сфері дитячої соціальної роботи).
- Соціальні працівники із вищою освітою.
- Соціальні працівники із середньою освітою.

Такий підхід дозволяє детально розглянути особливості та характеристики соціальних працівників в контексті їхньої професійної діяльності та розвивати більш докладне розуміння їхньої ролі та взаємодії з різними соціальними групами.

Розрахунок вибірки: розрахунок вибірки відображає необхідну кількість респондентів для забезпечення репрезентативності дослідження при певному рівні похибки та довірчій ймовірності. У нашому випадку, при генеральній сукупності в розмірі 300 000 (приблизний обсяг соціальних працівників в Україні) та допустимій похибці 0,05, обрана вибірка становить 60 респондентів. Отже, для досягнення рівня репрезентативності на рівні 5 % при довірчій ймовірності 0,954, необхідно опитати 60 респондентів. Це забезпечить адекватну представленість генеральної сукупності та дозволить отримати достовірні результати на основі відповідей обраної вибірки.

Детальний опитувальний лист (анкета), наведених нижче, використовувався для збору відповідей від респондентів, а результати аналізу цих відповідей визначені у висновках.

Анкета

Просимо вас взяти участь у соціологічному опитуванні, яке стосується аналізу впливу явища «Технологічного оптимізму» на роботу соціального працівника.

Опитування є анонімним, всі результати дослідження будуть представлені лише в узагальненому вигляді.

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

1. Оцініть наскільки буде Вам спокійно, якщо Ви відправлятимете / отримуватимете гуманітарну допомогу дроном або роботом за шкалою від 1-5?

2. Оцініть наскільки буде Вам спокійно, якщо ви, як соціальний працівник надаватиме консультацію віддалено, без особистого спілкування, через спеціальну програму за шкалою від 1-5?

3. Оцініть наскільки буде Вам спокійно, якщо штучний інтелект, а не соціальний працівник надаватиме консультації людям, від 1-5?

4. Оцініть наскільки буде Вам спокійно, якщо б Вам довелося використовувати віртуальні тренажери або ж симуляції для навчання практичних навичок у безпечному середовищі. за шкалою від 1-5?

5. Оцініть наскільки буде Вам спокійно, якщо вас буде вимушено переведено на використання дистанційних технологій для отримання освіти за шкалою від 1-5?

6. Виберіть одне з тверджень, яке найбільше відповідає Вашій поведінці в контексті соціальної роботи:

а) Я завжди використовую технологічні засоби в соціальній роботі, незалежно від потреби.

б) Я використовую технологічні рішення в соціальній роботі, навіть якщо без них можна обійтися.

в) Я використовую технологічні засоби в соціальній роботі, якщо вони дійсно необхідні.

г) Я використовую технологічні рішення в соціальній роботі, навіть якщо вони мені не подобаються.

д) Я вважаю за краще не використовувати те, що вважається технологічним у соціальній роботі.

7. Чим Ви керуєтесь при використанні технологій у своїй роботі? Оберіть кілька варіантів відповідей або вкажіть свою.

- а) Для самоствердження
- б) Необхідність в практичній дії товару
- в) Щоб отримати задоволення від факту використання
- г) Використовую часто просто так, без певної мети
- Інше _____

8. У чому, на Вашу думку, як соціального працівника, може проявлятися вплив техніки на людину?

- Техніка допомагає людям
- Техніка формує уподобання людини
- Техніка надає детальну інформацію про необхідні речі
- Техніка нав'язує непотрібні товари / послуги
- Техніка позбавляє споживача вибору
- Інше: _____

9. Як соціальний працівник, яким чином Ви враховуєте використання технологій у своїй роботі з клієнтами?

а) Завжди сприймаю та використовую нові технології в роботі.

б) Використовую технології, але тільки якщо вони справді полегшують роботу та додають ефективності.

в) Використовую технології обережно, перевіряючи їхній вплив на відносини та роботу з клієнтами.

г) Схильний уникати використання технологій у соціальній роботі.

10. Як Ви вважаєте, що найбільше впливає на Ваше використання техніки у Вашій роботі?

11. Як ви оцінюєте використання технологій у сучасній соціальній роботі?

12. Чи вважаєте ви, що інноваційні технології можуть полегшити взаємодію з клієнтами в соціальній роботі?

13. Як технології впливають на розвиток інклюзивних соціальних програм для різних категорій населення?

14. Чи відзначили ви власний досвід використання технологій у соціальній роботі, який варто підкреслити чи поділитися?

15. На скільки важливим для Вас є наявність удосконалення старих технологій та розвитку нових у контексті соціальної роботи?

- Дуже важливим
- Скоріше важливим
- Скоріше не важливим
- Зовсім не важливим

16. Ваша Стать

- Чоловік
- Жінка

17. Вкажіть Ваш соціальний статус:

- Студент / учень
- Працюючий студент
- Маю постійне місце роботи
- Не маю постійного місця роботи
- Не працюю

Аналіз та інтерпретація результатів дослідження. Аналіз відповідей на поставлені запитання в анкеті, дозволить нам підтвердити або спростувати нижче зазначені гіпотези:

Гіпотези-підстави:

- Соціальні працівники ставляться до розвитку технологій позитивно;
- Соціальні працівники повністю занурені у використання технологій та роблять це навіть без особливої потреби;
- Соціальні працівники впевнені, що технології допомагають їм виконувати їхню роботу та робити її кращою;

Гіпотези-наслідки:

- Використання техніки у роботі лише тоді, коли вона справді необхідна, а у разі її відсутності використання альтернативних методів ;
- Технології вважаються найефективнішими у вирішенні ментальних та фізичних потреб клієнтів у соціальній роботі;
- Невпинний розвиток технологій в суспільстві та безперервна заміна соціальних працівників «людей» на «роботів».

Проаналізувавши відповіді на перші однотипні 6 запитань в анкеті ми можемо зауважити, що соціальні працівники цілком позитивно ставляться до таких речей як: відправка / отримання товару дроном, або ж переходу на дистанційне навчання чи

вживлення чипу для відновлення нормальної роботи свого тіла. Проте, якщо наприклад ШІ почне виконувати їхню роботу замість них, то відповіді дуже різняться. Тобто змінювати своє місце праці та по-суті життя технологіям соціальні працівники поки, що не готові, що ставить під сумнів одну з гіпотез-наслідків, а саме «Невпинний розвиток технологій в суспільстві та безперервна заміна соціальних працівників «людей» на «роботів»».

Отримані результати вказують, що гіпотеза про те, що соціальні працівники відносяться до розвитку технологій лише позитивно (гіпотеза «Соціальні працівники ставляться до розвитку технологій позитивно») і не виявляють тривоги щодо їхнього використання, виявилася лише частково підтвердженою. Замість абсолютного прийняття розвитку технологій, результати анкетування свідчать про те, що у соціальних працівників можуть існувати амбівалентні почуття або концерни щодо ефективності та етичних аспектів використання технологій у сфері соціальної роботи.

Результати дослідження також висвітлюють важливі риси у використанні технологій та їх споживанні соціальними працівниками. Здебільшого, вони стверджують, що активно використовують технологічні пристрої, але це відбувається лише тоді, коли виникає реальна необхідність.

Це свідчить про те, що позитивне ставлення до технологій у соціальних працівників поєднується з обґрунтованим підходом до їхнього використання. Вони виявляють осмислену увагу до технологій, активно впроваджуючи їх у свій повсякденний робочий простір, але роблячи це з прагматичного погляду на реальні потреби.

Такий підхід може вказувати на те, що працівники розрізняють сфери життя, де технології можуть вносити суттєвий внесок, та ті, де їхня роль не є настільки вирішальною. Це знову підкреслює необхідність подальших роздумів щодо розвитку технологій у контексті соціальної роботи.

Аналіз питань, спрямованих на вивчення відношення соціальних працівників до використання технологій, свідчить про те, що у більшості випадків вони використовують техніку раціонально, звертаючись до неї лише у випадках реальної потреби. Це може вказувати на обізнаність та розуміння соціальними працівниками цільового та ефективного використання технологій у своїй професійній діяльності, тому гіпотеза «Соціальні працівники повністю занурені у використання технологій та роблять це навіть без особливої потреби» не підтверджена.

Також слід відзначити, що готовність переплатити за технологічно орієнтовані соціальні послуги або програми не є абсолютною, а виявляється лише в окремих випадках. Це може свідчити про обізнаність соціальних працівників з обмеженим бюджетом та стриманість у використанні ресурсів. Тому у даному випадку гіпотеза наслідок «Використання техніки у роботі лише тоді, коли вона справді необхідна, а у разі її відсутності використання альтернативних методів» є правильною.

Отже, висновки дослідження щодо відповідей на запитання № 7 насправді відображають розуміння соціальними працівниками технологій як інструменту для досягнення конкретних цілей, зокрема у вирішенні завдань соціальної роботи, і підкреслюють їх раціональний підхід до їхнього використання.

У ході проведеного дослідження підтвердили гіпотезу «Технології вважаються найефективнішими у вирішенні ментальних та фізичних потреб клієнтів у соціальній роботі». Соціальні працівники розглядають технології як інструмент, який допомагає їм ефективно задовольняти потреби клієнтів. Особливо важливим є визнання технологій як не лише засобу вирішення конкретних завдань, але й як практичного та необхідного компонента у їхній роботі. Ця гіпотеза надає новий вимір ролі технологій у сфері соціальної роботи, вказуючи на їхню значущість як інструменту для забезпечення

повноцінного задоволення потреб клієнтів. Дослідження свідчить про те, що соціальні працівники розуміють та цінують практичний внесок технологій в їхню професійну діяльність і прагнуть використовувати їх як засіб для поліпшення якості послуг та задоволення потреб клієнтів.

Гіпотеза «Соціальні працівники впевнені, що технології допомагають їм виконувати їхню роботу та робити її кращою» була підтверджена. Вплив використання технологій може дуже різнитися: в першу чергу допомагати людям, надавати корисну інформацію, формувати уподобання, але не позбавляти споживача вибору.

Практичні рекомендації щодо шляхів застосування технологічного оптимізму в соціальній роботі (у роботі соціальних працівників). Розглянемо деталізовані поради для застосування технологій у роботі соціальних працівників, зокрема у контексті дослідження ролі «технологічного оптимізму»:

1. *Створення спільнот в соціальних мережах:*

- Використовувати Facebook для створення закритих груп, де соціальні працівники можуть обговорювати складні питання та ділитися кращими практиками.
- Вести регулярні вебінари чи онлайн-конференції для обміну ідеями та професійного розвитку.

2. *Організація онлайн-консультацій:*

- Використовувати платформи для відеоконференцій, такі як Zoom або Microsoft Teams, для проведення індивідуальних консультацій.
- Забезпечувати віддалені засоби для заповнення електронних анкет і документів.

3. *Мультимедійні матеріали для інформаційної роботи:*

- Виготовлювати професійно оформлені відео-презентації для широкого сприйняття інформації.
- Залучати соціальних працівників до генерації аудіо-контенту для підвищення зацікавленості.

4. *Використання месенджерів для швидкого спілкування:*

- Встановлювати чат-боти для автоматизації відповідей на найпоширеніші питання в месенджерах.
- Забезпечувати безпеку даних та конфіденційність під час обміну інформацією в месенджерах.

5. *Онлайн-платформи для саморозвитку:*

- Забезпечувати соціальним працівникам доступ до спеціалізованих онлайн-курсів та ресурсів.
- Сприяти участі у вебінарах та інтерактивних онлайн-семінарах.

6. *Електронні системи моніторингу та звітності:*

- Використовувати електронні системи для автоматизації процесу моніторингу та збору даних.
- Розробляти зручні інтерфейси для ведення електронної документації та звітності.

7. *Заохочення до використання технологій:*

- Сприяти розвитку цифрової грамотності та навичок використання нових технологій серед соціальних працівників.
- Створювати позитивний стимул для використання технологій у роботі, наприклад, встановлення цифрових навичок як критерію оцінки роботи.

8. *Інтерактивні онлайн-заходи:*

- Розробляти віртуальні сценарії для навчання та тренінгів для соціальних працівників.

- Організувати онлайн-круглі столи та форуми для обговорення важливих тем.
9. *Гарантування доступності:*
- Забезпечувати навчання та підтримку для соціальних працівників, які можуть відчувати труднощі у використанні технологій.
 - Переконовуватись, що всі електронні платформи є доступними для людей із різними особливостями.
10. *Впровадження інновацій:*
- Сприяти участі соціальних працівників у тестуванні нових соціальних технологій та інструментів.
 - Стимулювати ініціативи з вдосконалення та розвитку нових технічних рішень у сфері соціальної роботи.

Впровадження технологій у роботу соціальних працівників може призвести до значних позитивних змін та покращень у сфері соціальної роботи [5]. Зокрема, створення спільнот в соціальних мережах надає можливість зміцнення взаємодії між соціальними працівниками та обміну досвідом. Організація онлайн-консультацій робить процес спілкування з клієнтами більш доступним та ефективним, забезпечуючи психологічну підтримку в електронній формі [7].

Мультимедійні матеріали для інформаційної роботи включають в себе використання візуальних та аудіо-ресурсів, що підвищує доступність інформації та забезпечує їх участь через цікавий та інтерактивний контент. Використання месенджерів для швидкого спілкування сприяє оперативному взаємодії та зменшує час вирішення питань [10].

Онлайн-платформи для саморозвитку надають можливість соціальним працівникам навчатися та розвиватися самостійно, а електронні системи моніторингу та звітності полегшують збір та аналіз даних. Заохочення до використання технологій, включаючи створення позитивного стимулу для соціальних працівників, може сприяти залученню нових інструментів у роботу [5].

Інтерактивні онлайн-заходи створюють простір для активної участі та залучення до віртуальних ініціатив, а гарантування доступності забезпечить, що цифрові можливості будуть доступні для всіх груп населення [8]. Загалом, впровадження цих практичних порад може сприяти покращенню якості соціальної роботи та збільшенню позитивного впливу на клієнтів та суспільство в цілому.

Ці конкретні рекомендації можуть служити як вихідна точка для впровадження технологічних рішень у соціальну роботу. Також, потрібно пам'ятати про важливість адаптації стратегій до конкретних потреб та можливостей при виборі іншої аудиторії.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. У дослідженні враховано перспективи розвитку технологій в контексті впливу на соціальних працівників. В контексті соціальної роботи особлива увага була приділена виявленню можливостей технологій для розв'язання соціальних проблем, а також визначенню того, як ці технології можуть служити інструментами підтримки та розвитку. Досліджено, як технології впливають на формування «технологічного оптимізму» серед соціальних працівників, а також у який спосіб вони можуть бути інтегровані в процес соціальної роботи для поліпшення ефективності та доступності соціальних послуг.

Згідно з методологією дослідження, використання анкети для опитування респондентів є лише одним із методів отримання інформації із залученням обмеженої кількості учасників. Враховуючи це, важливо визнати, що результати опитування можуть не відображати повністю всі аспекти обраної проблематики. Для отримання більш об'єктивних та репрезентативних результатів може знадобитися збільшення обсягу

вибірки та розширення методології, наприклад, додатковими спостереженнями або проведенням глибинного інтерв'ю.

Підсумовуючи можна впевнено сказати, що технологічний детермінізм – принцип, який виходить з положення, що технологічний прогрес визначає соціальний прогрес. Страх перед технологічними змінами старий, як і сама технологія. Ще давньо-грецький філософ Сократ передбачав, що поширення писемності погіршить людський розум, заохочуючи забудькуватість. Століттями пізніше руйнівники промислової революції намагалися стримувати хід автоматизації, намагаючись зберегти традиційне ремісниче виробництво.

У сфері соціальної роботи зростає обурення та перейняття, оскільки технологічні зрушення можуть вплинути на робочі місця та соціальні структури. Наприклад, деякі дослідження прогнозують значний вплив поширення автоматизації на ринок праці. У світлі цього виникає питання щодо ролі соціальних працівників у новому технологічному ландшафті та їхньої готовності до цих викликів.

Щодо позитивних аспектів, технології можуть полегшити ведення соціальних інтервенцій та забезпечити більш ефективну координацію роботи в сфері соціальної допомоги. Проте необхідно обережно враховувати можливі соціальні наслідки, такі як зростання безробіття або виникнення нових форм виключеності, щоб забезпечити рівноправний та справедливий доступ до ресурсів. Адже, технологія разом із звільненням часу також звільняє ресурси, постійно знижуючи вартість наявних товарів та послуг.

Аналіз отриманих даних вказує на те, що соціальні працівники виявляють великий інтерес та позитивний настрій щодо технологічного оптимізму. У контексті соціальної роботи, важливо враховувати, що цей оптимізм може стати стимулом для розвитку та впровадження інновацій у соціальній сфері. Соціальні працівники можуть відчувати, що технології є ефективним інструментом для вирішення соціальних проблем та задоволення потреб суспільства.

Щодо практичних рекомендацій, в Україні тема даної роботи має обмежений обсяг досліджень. Проте, є великий потенціал для подальшого розвитку, основується на працях як іноземних, так і вітчизняних учених, зокрема молодих дослідників. Також було б чудово проводити різного роду дослідження, розвиваючи, підкріплюючи дану тему та розповсюджуючи її у думки громадян. Також слід акцентувати увагу на розповсюдженні цієї теми серед громадян шляхом проведення інформаційних кампаній та дискусій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мельничук, Л. Л. (2016). Соціальна робота в Україні: історія і сучасність. *Науковий вісник Київського університету імені Бориса Грінченка. Серія: Педагогіка. Психологія. Соціологія*, 27.
2. Тофтул, М. Г. (2014). *Сучасний словник з етики*. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка.
3. Beard, C. (1932). *Century of Progress*. California: Harper & Brothers.
4. Ellul, J. (2012). *Le bluff technologique*. Paris: Hachette.
5. Fong, R., & Law, P. (2019). Integrating Technology in Social Work Practice: A Framework for Social Work Technological Competency. *British Journal of Social Work*, 49(2), 390–407.
6. Holden, G., Barker, K., Meen, J., & Rosenberg, G. (2018). A Scoping Review of Social Work Practice in the Digital Age. *Clinical Social Work Journal*, 46(2), 120–131.
7. Johnson, S. (2020). *Embracing Digital Solutions: Enhancing Social Work Practice*. New York: Cambridge University.
8. Smith, M. (2019). *Leveraging Technology for Social Welfare: A Comprehensive Analysis*. London: Routledge.
9. Brown, J. (2021). *The Role of Artificial Intelligence in Social Work: Opportunities and Challenges*. California: Stanford University.

10. Williams, D. (2018). *Mobile Applications for Social Services: Bridging the Gap*. Chicago: University of Chicago.
11. Jones, E. (2022). *Ethical Considerations in the Digital Age: Safeguarding Client Confidentiality*. Boston: Harvard University.

REFERENCES

1. Melnychuk, L. L. (2016). Sotsialna robota v Ukraini: istoriia i suchasnist. *Naukovyi visnyk Kyivskoho universytetu imeni Borysa Hrinchenka. Seriya: Pedahohika. Psykholohiia. Sotsiolohiia*, 27.
2. Toftul, M. H. (2014). *Suchasnyi slovnyk z etyky*. Zhytomyr: ZhDU im. I. Franka.
3. Beard, C. (1932). *Century of Progress*. California: Harper & Brothers.
4. Ellul, J. (2012). *Le bluff technologique*. Paris: Hachette.
5. Fong, R., & Law, P. (2019). Integrating Technology in Social Work Practice: A Framework for Social Work Technological Competency. *British Journal of Social Work*, 49(2), 390–407.
6. Holden, G., Barker, K., Meen, J., & Rosenberg, G. (2018). A Scoping Review of Social Work Practice in the Digital Age. *Clinical Social Work Journal*, 46(2), 120–131.
7. Johnson, S. (2020). *Embracing Digital Solutions: Enhancing Social Work Practice*. New York: Cambridge University.
8. Smith, M. (2019). *Leveraging Technology for Social Welfare: A Comprehensive Analysis*. London: Routledge.
9. Brown, J. (2021). *The Role of Artificial Intelligence in Social Work: Opportunities and Challenges*. California: Stanford University.
10. Williams, D. (2018). *Mobile Applications for Social Services: Bridging the Gap*. Chicago: University of Chicago.
11. Jones, E. (2022). *Ethical Considerations in the Digital Age: Safeguarding Client Confidentiality*. Boston: Harvard University.